

Europeisk handbok för

Förebyggande av olyckor till sjöss och fiskares säkerhet

REFOPE

Initiativ av arbetsmarknadsparterna inom havsfiskesektorn
samfinansierat av Europeiska unionen / maj 2007

• Denna handbok tillhör:

• Telefon :

—+ Denna handbok innehåller minimi-rekommendationer om säkerhet och hälsa för fiskare som arbetar ombord på fiskefartyg. Den är inte en säkerhetshandbok och inte heller är den en ersättning för effektiv utbildning och övning men förhoppningsvis kommer den att öka medvetenheten om behovet av sådan utbildning och övning, kunskap och kompetens när det gäller säkerhet. Användandet av denna handbok befriar dig inte från skyldigheten att följa dina egna nationella och europeiska bestämmelser. Kom ihåg! Procedurerna kan se annorlunda ut på ditt fartyg.

Maj 2007

“

“Klockan var 20.00. Jag bar upp kvällsmat från kabyssen till styrhytten. Sjön var grov. Båten störtade med kraft ner i en vågdal och jag tappade greppet om stegen och slungades överbord. Ingen såg mig falla. Det var mörkt. Hur länge skulle det dröja tills besättningen insåg att jag saknades? Skulle de någonsin hitta mig levande?”

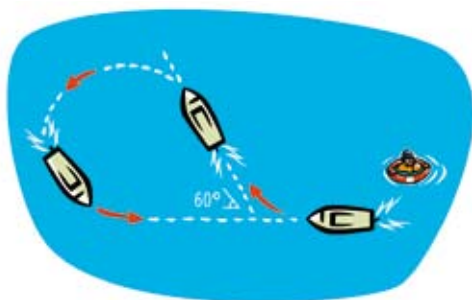
”

— Thior, augusti 2006

Man överbord (MOB)

Situationer då man faller överbord inträffar ofta på fiskefartyg och allt för ofta leder det till att människoliv går till spillo. Det är livsviktigt att vara beredd på sådana situationer och känna till vad man ska göra och hur man som besättning ska samarbeta för att få upp en person ur vattnet igen. Det bästa sättet att förbereda sig på är genom övningar och diskussioner.

VÄND BÅTEN mot den nödställda. Kasta ut en livboj och markera platsen

"WILLIAMSON TURN".

Kasta om rodet kraftigt mot den nödställda så att 60° läggs till den ursprungliga kursen. Kasta då om rodet kraftigt åt andra hållet igen så att fartyget befinner sig på motsatt kurs. På det sättet kommer den nödställda att siktas framför båten.

UTSE en person att hålla utkik efter den nödställda och leda styrmannen tillbaka till olycksplatsen

ALERT MESSAGE

TRANSMIT A "PAN PAN"

HALA UPP en person ur vattnet på
lovartsidan, båtens lägsta punkt

ORGANISERA lämpliga medel
för återupplivning, klätternät,
stege, korg, Jason Cradle,
räddningsring eller lina

BEHANDLA den räddade

Köldchock

Köldchock är en term som används för att beskriva offrets första reaktioner på nedkylning efter plötsligt dopp.

SYMPTOM

Djupa gäsningar.
Snabb andhämtning.
Panik.
Ökad puls och ökat blodtryck.

Kontrollera andningen

RISKER

Inhalering av vatten.
Drunkning.
Stroke eller hjärtattack.

FÖREBYGGANDE

Använd utrustningen för förebyggande av MOB.
Bär godkänd flytväst.
Bär kläder med goda isolerande och vattenfrånstötande egenskaper.
Använd dykardräkter (torr/våt).
Håll fast vid eventuell flythjälp och försök inte simma förrän symptomen upphört.
Ta dig upp ur vattnet så snabbt som möjligt.

FÖRHINDRA ytterliga värmeförlust.

KONTROLLERA luftvägar, andning och cirkulation.

ISOLERA kroppen och särskilt huvudet.

TA AV VÅTA KLÄDER om det finns torra byteskläder till hands.

SERVERA INTE ALKOHOL.

GNUGGA inte offrets kropp.

Håll personen under **STÄNDIG OBSERVATION.**

Hypotermi

Död genom hypotermi eller drunkning utgör den största risken för personer som tvingas överge sitt fartyg eller som råkar falla överbord. På grund av havets vattentemperatur kan personer mycket snabbt kylas ned så mycket att de inte klarar sig själva när de väl hamnat i vattnet. Till och med efter att man kommit ombord på en räddningsflotte finns det fortfarande risk att falla offer för hypotermi, om inte de överlevnadsåtgärder som behövs vidtas.

SIM INTE om du inte är alldeles intill en säker plats.

Om du är själv ska du flyta **SÅ LUGNT SOM MÖJLIGT** i vattnet med knäna uppdragna intill bröstkorgen och händerna instoppade under flytvästen. Bär godkänd **FLYTVÄST**.

Om två eller flera personer befinner sig i vattnet tillsammans, **HÅLL ER TÄTT TILLSAMMANS** så att kroppssidorna är nära varandra

37°C [98.6°F]
35°C [95°F]

• Huvud och hals

• Bröstkorgens sidor

• Området kring ljumsken

Det finns **TRE KRITISKA PLATSER** där kroppen snabbast förlorar värme:

Normal kroppstemperatur är **37°C**. När den inre temperaturen sjunker under **35°C**, börjar hypotermi.

Personlig överlevnad till havs

Överlevnad är förmågan att hålla sig i liv! Beslutet att överge fartyget får endast fattas om det är absolut nödvändigt. Om du blir tvungen att överge fartyget kommer ditt liv att hotas av flera olika faror som kan leda till döden. De vanligaste dödsorsakerna är hypotermi och drunkning.

ÖVERGE FARTYGET

ALLMÄNT LARM

Larm slås genom 7 korta signaler och 1 lång signal med fartygsvisslan eller genom att ropa om det är en mindre båt

INUTI FARTYGET

Kontinuerliga ringsignaler från larmklockor

BEGE DIG till din samlingsplats i **GOD ORDNING**

Överge endast fartyget när kaptenen eller den person som har ansvaret säger till

Om det finns tid och möjlighet, **TA PÅ DIG** gott om varma kläder. Ta på en dykardräkt om sådan finns. Ta på dig din **FLYTVÄST**, följ instruktionerna för påtagning.

Försök **LÄMNA** fartyget torr. Om du behöver hoppa, ställ dig på däckskanten. Fäst utrustningen och håll fast den. Kontrollera hur det ser ut nedanför. Titta rakt fram. Håll ihop fötterna.

FÖRBEREDELSE FÖR ATT LÄMNA FARTYGET

Om du har tid, **TA MED:**

- fartygets EPIRB
- fartygets SART
- en VHF-radio i handformat
- färskt vatten
- varma kläder
- mat

Lär dig hur
RÄDDNINGSFLOTTEN ska
sjösättas Se till att fånglinan är
säkert **FASTSATT** i fartyget

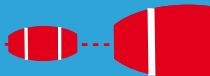

LOSSA surringarna
SJÖSÄTT flotten
DRA i fånglinan för att blåsa upp
flotten

Dra in flotten **LÅNGSIDES** med båten
så att besättningen kan gå ombord utan
att bli våta

SKÄR av fånglinan när alla är
ombord

Plocka upp
SIMMARE
AKTIVERA EPIRB

AVLÄGSNA DIG från
fartyget

LÄGG ut drivankaret

BLÅS UPP flottens
golv

Placera ut **UTKIKAR**

- Ransonera vattnet, försök att inte dricka under de första 24 timmarna
- Ät inte saltad mat
- Försök att inte anstränga dig

Drick **ALDRIG** saltvatten

SPARA blossen
tills du är säker på
att kunna påkalla
uppmärksamhet

Försök **INTE** segla bort
från området kring det
sjunkna fartyget.

**FÖR ATT ÖVERLEVA I VATTNET ÄR DET MYCKET VIKTIGT MED
ÖVNING OCH KUNSKAPER I ÖVERLEVAD TILL SJÖSS**

Personlig skyddsutrustning (PPE)

Personlig skyddsutrustning skyddar personer mot skador som kan inträffa efter att alla metoder använts för att skydda besättningsmedlemmen från risker. Utrustningen används som ett sista hinder. Personlig skyddsutrustning ska omfatta arbetskläder för väderskydd. Personlig skyddsutrustning ska alltid vara i gott skick och uppfylla gällande standarder.

TYPISK UTRUSTNINGSLISTA:

- Flytväst
- Personlig flytutrustning
- Vätträkt (oljeställ)
- Handskar (olika typer)
- Säkerhetsstövlar
- hjälm
- Säkerhetssele
- Hörselskydd
- Skyddsglasögon

All utrustning måste vara lämpad för syftet och vara EC-märkt

UTBILDNING

Alla besättningsmedlemmar måste genomgå utbildning i hur man på rätt sätt använder personlig skyddsutrustning som exempelvis flytväst, personlig flytutrustning, hörselskydd, säkerhetssele och andningsapparat.

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

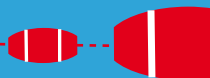
Besättningsmedlemmar måste ta hand om sin egen personliga skyddsutrustning, se till att den är i gott skick och rapportera eventuella fel eller skador till kaptenen. Skadad eller felaktig utrustning måste bytas ut så snart som möjligt. Vissa delar, t.ex. en personlig flytutrustning, kräver regelbunden kontroll, årlig service och förnyelse av certifikatet.

ARBETSKLÄDER

Arbetskläderna ingår också i den personliga skyddsutrustningen och ska vara lämpade för de arbetsförhållanden som kan förväntas till havs, till exempel väder och temperatur.

- Arbetskläder ska sitta tätt intill kroppen, inga lösa snören eller manschetter, så få fickor som möjligt.
- Vattentäta säkerhetsstövlar ska användas på däck.
- Vid regn eller oväder ska kläderna ha tydligt synliga färger.
- Vid arbete under mycket låga temperaturer i fiskförvaringsutrymmen ska lämpligt isolerande kläder användas.
- Säkerhetsbälten och selar ska användas vid arbete på höjd eller hängande ut över relingen.
- Vid uppskärning eller rensning av fisk ska handskar användas som är förstärkta för att ge skydd.
- Handskar ska vara lämpade för arbetsuppgiften med fri rörlighet för fingrarna och vara åtsittande kring handlederna.
- Hörselskydd ska användas på platser med högt buller, t.ex. motor- eller maskinrum.

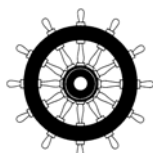
FLYTVÄSTAR

En flytväst ska kunna hålla en person flytande, vända ansiktet uppåt och hålla huvudet ovanför vattenytan. Fiskefartyg måste ha med en godkänd flytväst för varje person ombord. Flytvästen ska vara SOLAS-godkänd och utrustad med visselpipa, lampa, dragtamp och retroreflexband. Påtagningsinstruktioner ska finnas uppsatta på lämplig plats i styrhytten och andra framträdande platser. Förvara flytvästen i ett svalt, välventilerat och lättåtkomligt utrymme. Om vatten trängt in i flytvästen så går den inte längre att använda. Skaffa en ny väst omedelbart.

ANVÄND INTE FLYTVÄSTEN PÅ FELAKTIGT SÄTT SOM T.EX. STOLSKUDDE, FENDER ELLER KNÄDYNA.

Typ och märken Användningsförslag

IMO SOLAS/EU:s direktiv om sjöfartsutrustning

Användning vid lämnande av fartyg.

Ej avsedda för vardaglig användning eftersom de i allmänhet är otympliga och behöver hållas i gott skick för användning i situationer när fartyg måste lämnas.

PÅTAGNING AV FLYTVÄST

Öva i att ta på flytvästen innan en riktig nödsituation uppstår.

Följ påtagningsinstruktionerna på västen.

Bär aldrig kläder utanpå flytvästen.

Ha flytvästen på dig när du lämnar fartyget.

Se till att västen sitter fast ordentligt och håll ner kragen med båda händerna innan du hoppar i vattnet.

Hoppa i vattnet med fötterna först.

RÄDDNINGSFLOTTAR

MANUELL SJÖSÄTTNING

Lossa den rem som håller fast flotten

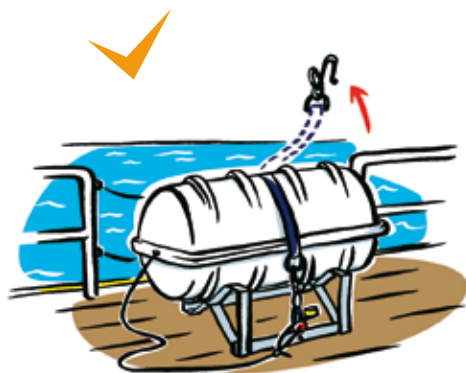
Lossa fånglinan

Lyft ut flotten ur stället

Ta med den till fartygsrelingen

Fäst fånglinan vid en fästpunkt

Se till att sjösättningsområdet är fritt

KASTA flotten överbord.

Dra ut fånglinan så långt det går och ryck till.

Dra flotten långsides med fartyget för ombordstigning.

SÄTT UPP SJÖSÄTTNINGSANVISNINGARNA i närheten och träna alla i besättningen i korrekt sjösättning.

Räddningsflotten eller räddningsflottarna ska kunna rymma minst varje person ombord.

Placering

Stuva på rätt sätt så att den är enkel att sjösätta men så att den flyter loss om fartyget sjunker innan flotten hinner sjösättas.

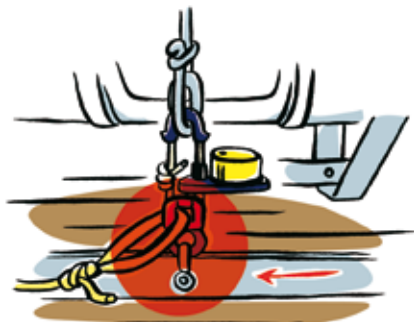
Stuva horisontalt i lämpligt ställ, fastsatt med en Senhouse släpphake och svag-länk eller hydrostatisk utlösare.

Undvik platser där flotten utsätts för målarfärg, avgasrök, gnistbildning eller kraftiga sjöar.

Se till att fånglinan är fäst vid en fästpunkt eller svag-länk om en hydrostatisk utlösare används.

Hydrostatisk utlösare

Följ tillverkarens installationsanvisningar och kontrollera att de stämmer.

NÖDBLOSS

Nödbloss är ett effektivt sätt att tala om för förbipasserande flygplan och närliggande båtar att du befinner dig i fara och behöver hjälp.

DET FINNS 3 GRUNDTYPER

- Röda handbloss för användning nattetid
- Orange rökbloss för användning på dagen
- Fallskärmsbloss med raketuppskjutning kan nå upp till 300 m höjd och används för att påkalla uppmärksamhet över längre avstånd.

HANTERING AV BLOSS

- Bloss är sprängämnen och ska behandlas med försiktighet.
- Förvara i vattentät behållare
- Kontrollera utgångsdatum
- Alla ombord ska veta var de förvaras och hur de ska användas
- Bruksanvisning finns tryckt på alla bloss - läs dem alltid innan du tänder blosset!
- Använd inte nödbloss om en helikopter är alldeles i närheten, följ alltid pilotens instruktioner.

Helikopterinsatser

Man måste vara väldigt försiktig vid arbete med helikoptrar. Alla personer på däck ska i möjligaste mån ha på sig flytvästar och väl synliga kläder.

ANVÄND ETT HANDBLOSS för att ange position och vindriktning för helikoptern, men endast om så begärs. Använd aldrig ett fallskärmsbloss.

LYSSNA efter instruktioner från piloten via radion – han/hon kommer att berätta om sina avsikter.

FÖLJ alla instruktioner som piloten ger.

VINSCHNING sker normalt sett i fartygets akter så se till att det området är fritt.

STÄNG av radarn när helikoptern befinner sig över fartyget.

Låt **ALLTID** vinschvajern jorda i vattnet innan du griper tag i den. Den kan vara laddad med en mycket stor mängd statisk elektricitet.

FÄST INTE vinschvajern i fartyget.

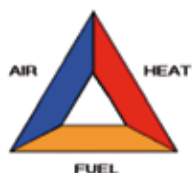
Ordna belysning över däckets om helikopterarbetet sker nattetid.
LYS INTE med strålkastare mot en helikopter på natten eftersom piloterna använder nattglasögon och en strålkastare kan blända dem.

Brand

Utbildning och kunskap är de bästa medlen för att förebygga eller bekämpa brand ombord på ett fartyg. Rök innebär alltid livsfara vid brand, inte bara lågorna. Rök innehåller ofta mycket giftiga gaser på grund av den höga andelen konstgjorda material.

Brandtriangel

För att en brand ska kunna uppstå behövs 3 element: **BRÄNSLE, VÄRME OCH LUFT**

Om en av sidorna i triangeln tas bort så slocknar branden.

ÅTGÄRDER VID UPPTÄCKT AV BRAND

SLÅ larm

SAMLA alla besättningsmedlemmar.
Konsultera **BRANDPLANEN** (om det finns en sådan ombord).

LOKALISERA närmaste brandsläckare.

"MAY DAY"

BEKÄMPA branden om det går.

SÄND LARM om branden bedöms vara allvarlig
ISOLERA BRANDEN stäng dörrar, luckor, lufthål, spjäll och hyttventiler och håll dem stängda.

KYL NER omgivningen.

Åtgärder vid **BRAND I MASKINRUMMET:**

- Slå larm
- Samla alla
- Skicka ett MAYDAY
- Stäng nödstoppen för bränsletillförsel
- Stäng av fläktar i maskinrummet och stäng alla spjäll
- Starta brandpumpen och dra ut brandslangarna
- Använd det fasta brandsläckningssystemet
- Kyl ner omgivningen.
- Lämna maskinrummet helt avstängt så länge som möjligt

En brand som upptäcks tidigt och som snabbt åtgärdas kan fås under kontroll och släckas med hjälp av bärbara brandsläckare:

- De kan bäras till branden för snabb insats
- De är väldigt effektiva om de används på rätt sätt
- Använd aldrig vatten- eller skumsläckare på strömförande elutrustning
- Om förseglingen är borta från en brandsläckare kan man utgå från att den har använts
- Ta aldrig en delvis förbrukad brandsläckare tillbaka i drift förrän den har fyllts på igen
- Underhåll och service ska utföras på brandsläckare minst varje år

TYP	Färg typ	A fasta	B vätskor	C gas	D metall	E Elektriskt
Vatten	Röd	✓	✗	✗	✗	✗
Skum	Kräm	✓	✓	✗	✗	✗
CO ²	Svart	✓	✓	✗	✗	✓
TORR-	Blå	✓	✓	✓	✓	✓

BRANDÖVNINGAR

- Ska hållas minst var fjortonde dag.
- Se till att alla i besättningen känner till vad de ska göra.
- Endast oberoende andningsapparater bör användas av utbildade brandbekämpare.

BRANDFÖREBYGGANDE

Renlighet, sunt förnuft och god personlig hygien är de bästa sätten att förebygga att brand utbryter ombord på ett fiskefartyg.

- Se till att brandörrar går att stänga
- Se till att rökförbud alltid följs
- Använd aldrig öppen låga på plats där rökförbud råder
- Rök inte i sovhytter
- Fimpa cigaretter på ett säkert sätt
- Stäng av elektrisk utrustning som inte används
- Torka aldrig trasor eller kläder ovanför spisen

FÖRSTA GÅNGEN DU ÅKER UT MED EN FISKEBÅT MÅSTE DU TA REDA PÅ

- var din samlingsplats är
- var brandbekämpnings- och livräddningsutrustningen finns
- flyktvägarna från sovplatsen och utrymmen under däck
- vilka uppgifter du har i en nödsituation

UTBILDNING OCH ÖVNING ÖKAR DINA KUNSKAPER OCH SER TILL ATT DU KAN KLARA EN BRAND OMBORD.

KOM IHÅG ! DU ÄR ENSAM NÄR EN BRAND BRYTER UT TILL SJÖSS.

Fartygets stabilitet

Med ett fartygs stabilitet menas dess förmåga att hålla sig upprätt i vattnet. Det är viktigt att hålla all nödvändig extravikt så lågt i fartyget som möjligt.

INNE I HAMN OCH FÖRE AVGÅNG

- Se till att fartyget är i så upprätt läge som är praktiskt möjligt före avgång.
- Ta reda på eventuella föremål som är placerade över huvuddäcket som är onödiga och som därför kan tas iland.
- Allt som inte kan tas iland bör i möjligaste mån stuvas någonstans lägre.
- Kontrollera slagvattennivån regelbundet och pumpa ur före avfärd.
- Kontrollera länsumpintagen och se till att de inte är igensatta.
- Kontrollera att däcksventiler och avrinningshål på däck är fria från hinder.
- Installera slagvattenlarm i alla vattenutrymmen.
- Åk inte ut med ett fartyg som har slagsida.

OMBYGGNAD AV FARTYG

ÄNDRA INTE ETT FARTYGS STRUKTUR, maskineri eller fiskeutrustning utan att först rådfråga experter om effekterna för stabiliteten.

TILLÄGG ELLER BORTTAGNING AV BALLAST Fäst eller avlägsna ALDRIG ballast utan professionell rådgivning.

STUVNING

Så lite som möjligt ska stuvras på däck. Säkra alltid.

Lös fisk på däcket har samma effekt som vatten. Stuva fångsten under däck.

Vatten som blir kvar på däcket bildar en fri yta och ökar vikten högt upp på fartyget. Se till att avrinningshålen inte är igensatta.

HANTERING AV FARTYGET

Vid arbete med utrustning som trålar eller draggar, placeras dragblock helst **SÅ LÅGT SOM MÖJLIGT** och nära fartygets centrumlinje.

Om ditt fartyg inte är utrustat med lämplig lågt placerad dragpunkt så borde du överväga att låta montera en sådan.

LYFT INTE KORGAR, NÄT, TRÅLSTRUTAR OSV. från onödigt hög höjd.

En last som lyfts upp ur vattnet har samma effekt på fartygets tyngdpunkt som om vikten skulle hänga längst ut på en kranarm. Fartyget börjar luta.

ALL SÅDAN VERKSAMHET SKA UTFÖRAS MED ALLRA STÖRSTA FÖRSIKTIGHET!

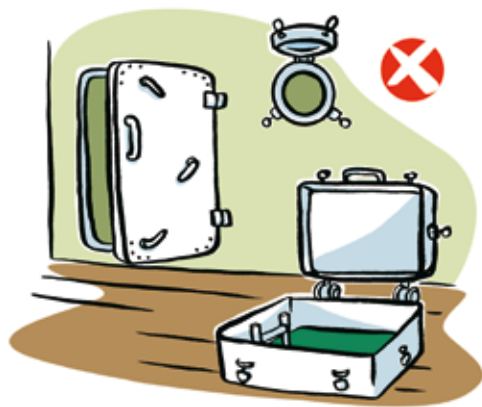

FRIBORD

Fribord är mycket viktigt för stabiliteten.

Fribord är avståndet mellan vattenytan och arbetsdäcket.

Ett överlastat fartyg har litet fribord eller inget alls. Överlast är en av de viktigaste orsakerna till att fartyg kantrar.

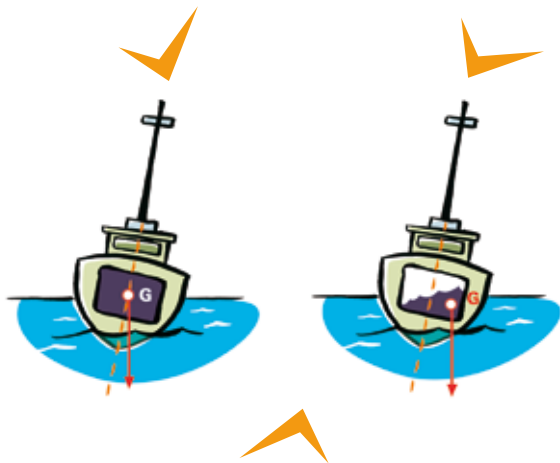
SÄTT FAST VENTILLUCKOR, ruffluckor och håll även styrhyttens dörrar och fönster stängda när det finns risk för eventuell överströmning.

LUCKOR TILL MASKINRUM ELLER DÄCK får aldrig lämnas öppna för ventilation och luckor som eventuellt måste lämnas öppna för tillträde ska stängas så snart som möjligt.

EFFEKTEN AV FRIA YTOR

När ett fartyg med fulla tankar kränger flyttar sig inte innehållet i tanken. Tankens tyngdpunkt ändras inte och därför påverkas inte fartygets stabilitet.

I en delvis fylld tank eller fisksump förflyttas däremot innehållet i förhållande till båtens rörelser.

DENNA EFFEKT AV "FRIA YTOR" ÖKAR RISKEN FÖR KANTRING. Tyngdpunkten flyttas till sidan och gör fartyget mindre stabilt. För att undvika denna effekt av fria ytor, försök ha så få halvfyllda tankar och avdelningar som möjligt.

För mer detaljerad information om stabilitet, se fartygets stabilitetsbok eller annan godkänd text om stabilitet.

Halkning, snubbling och fall

Vi utsätts ofta för risken att halka, snubbla eller ramla och många gånger märker vi det inte ens eller tänker på vilka följder en sådan händelse skulle kunna få för vår hälsa och säkerhet. Varje person ombord har ansvaret att ta hand om sig själva och sina kolleger. Det är din skyldighet att rapportera eventuella risker, faror, olyckor eller olyckstillbud.

FÖREBYGGANDE

- Håll alla arbetsområden rena
- Sätt upp varningsskyltar på farliga platser
- Städa upp efter dig om du spiller något
- Anpassa belysningen efter arbetsuppgiften
- Rapportera eventuella risker
- Ta bort alla eventuella hinder på golvet
- Underhåll golvytorna

MÖJLIGA ORSAKER TILL RISKEN ATT HALKA, SNUBBLA ELLER RAMLA

- Fel fotbeklädnader
- Hala golv
- Jäkt
- Spill av olja, fett, vatten, pulver, korn och gelé
- Ojämnt däck, golv eller nivåskillnader
- Dålig belysning
- Lös eller utsliten golvbeklädnad

Första hjälpen

Första hjälpen är den omedelbara och tillfälliga insats som ges till person som drabbats av en olycka eller plötslig sjukdom. Besättningsmedlemmar uppmanas att följa en kurs i första hjälpen och alla fiskefartyg måste vara utrustade med lämplig förbandsutrustning.

NÖDFALL TILL HAVS

Begär så snabbt som möjligt assistans om det behövs med hjälp av Pan Pan eller Mayday via VHF.

TRANSMIT A "PAN PAN"

INNAN DU KASTAR LOSS

Se till att minst en person ombord har fått lämplig utbildning i första hjälpen.

KONTROLLERA ATT DIN FÖRBANDSUTRUSTNING ÄR LÄMPLIGT förpackad och stuvad på säker och torr plats.

Se till att du har lämplig kommunikationsutrustning och att du och besättningsmedlemmarna vet hur den ska användas i en nödsituation

LUFTVÄGAR

Kontrollera att luftvägarna är fria

Luta huvudet bakåt och lyft upp hakan

Kontrollera mun och svalg och ta bort eventuella främmande föremål

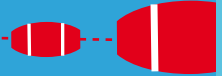
NÖDSTÄLLD SOM INTE REAGERAR

ANDNING

Se efter om bröstkorgen höjs och sänks eller lyssna efter andningsljud från munnen

CIRKULATION

Om det inte finns någon cirkulation behöver du starta återupplivningsförsök (CPR), dessa utförs till förhållandet 30:2 (30 x hjärtmassage mot 2 x konstgjord andning).

MUN-MOT-MUN

Om offret inte andas normalt är mun mot mun-metoden det bästa sättet att fylla offrets lungor med syre.

KRAFTIG BLÖDNING

- Använd handskar för att undvika korskontamination
- Lägg tryckförband på såret
- Höj upp och stöd den skadade kroppsdelen (om den inte är bruten)
- Lägg på förband och se till att det sitter säkert

BRUTNA BEN

- Om du misstänker ett brutet ben, se till att kroppsdelen sitter fast emot kroppen med hjälp av triangelbandage

ÖGONSKADOR

- Alla ögonskador är potentiellt allvarliga. Om det finns något i ögat, sköljs ögat med rent vatten eller steril vätska från en sluten behållare för att få bort det främmande föremålet. Försök inte få bort något som är inbäddat i ögat

ASFYXI

Kvävning till följd av syrebrist som orsakats av:

- Drunkning
- Gasinhalering
- Igensättning
- Vätska i luftvägarna
- Strykning
- Intryckt bröstorg

BEHANDLING

Få bort offret från orsaken eller få bort orsaken från offret.

Skaffa medicinsk hjälp och ge hjärt- och lungåterupplivning om det behövs.

REGISTRERING

Det är bra att ha en bok för registrering av eventuella olyckor som omfattar skador eller sjukdomar som du tagit hand om.

För in följande information i registret:

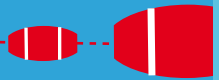
- Datum, tidpunkt och plats för händelsen
- Den skadade eller sjuka personens namn och arbetsuppgift
- Uppgifter om skada/sjukdom och eventuell första hjälp som givits
- Vad som hänt offret omedelbart efteråt (t.ex. tillbaka i arbete, åkt hem, förts till sjukhus)
- Namn och handteckning för den person som hanterat händelsen.
-

GRUNDLÄGGANDE FÖRBANDSLÅDA

För en uttömmande lista över föremål för din fartygskategori, se webbplatsen: www.refope.org

För en besättning på upp till fem personer ska förbandslådan innehålla minst följande:

- 1 60 ml flaska antiseptisk sårlösning eller ett 10-pack antiseptiska dukar.
- 1 förpackning 10 applikatorer för engångsbruk (behövs inte om antiseptiska dukar används)
- 1 vattentät spypåse för engångsbruk
- 12 självhäftande förbandsremmar
- 2 st. 2,5 cm x 4,5 m gasväv (behövs inte om förbandet är försett med band)
- 2 vikta, 100 cm triangelbandage och 2 nålar

- 2 sterila kompresser, cirka 7,5 cm x 12 cm
- 4 st. sterila gasförband, 7,5 cm x 7,5 cm
- 1 pincett för stickor
- 1 ögonförband med skärm eller tejp
- 1 registerbok
- 1 sax, 10 cm
- 1 rulle kirurgisk tejp, 1,2 cm x 4,6 m
- (behövs inte om förbandet är försett med band)
- 1 30 ml flaska med klädstillande lösning eller ett 10-pack klädstillande dukar
- 1 elastiskt bandage, 7,5 cm x 5 m
- 1 räddningsfilt i fickformat
- 1 behållare med handrengöringsmedel eller ett paket med rengöringsservetter
- 1 skena med vaddering
- 1 st 10 cm x 10 cm brännsår förband
- 1 aktuell handbok för första hjälpen

SÖKA HJÄLP

OM DU BEHÖVER MEDICINSK ASSISTANS, KONTAKTA NÄRMASTE RADIOSTATION PÅ KANAL 16 VHF ELLER 2182 MF

Om du har svårigheter, skicka en brådskande Pan Pan-signal:

Välj kanal 16 eller 2182 MF

Tryck på sändknappen, och tala långsamt och tydligt:

Pan Pan, Pan Pan, Pan Pan.

All Stations (upprepa 3 gånger)

This is ... (upprepa namnet på din båt 3 gånger)

My position is... (ange latitud och longitud eller verklig bäring och avstånd från känd punkt.....Gissa inte om du inte är säker.)

I require (beskriv den typ av hjälp du behöver, t.ex. "I require medical assistance").

Over - det betyder att du inväntar svar

Släpp nu sändknappen och invänta svar

Fortsätt lyssna på kanal 16 eller 2182 MF för instruktioner

Upprepa meddelandet om du inte hör något svar.

Kommunikation i nödsituationer

MAYDAY-FÖRFARANDE

Används om fartyget befinner sig i "Allvarlig och omedelbar fara"

KONTROLLERA att din radio är påkopplad och är inställd på hög effekt

VÄLJ KANAL 16 och tala långsamt och tydligt

Aktivera "**NÖDKNAPPEN**" på DSC

THIS IS

(Upprepa fartygets namn 3 gånger)

POSITION

Lat/Long eller verklig bäring och avstånd från en känd punkt

I AM

Uppge problemet (sjunkande fartyg eller brand osv.)

I REQUIRE IMMEDIATE ASSISTANCE

YTTERLIGARE INFORMATION

Antal personer ombord, eventuella åtgärder som vidtagits

Uppge vilken utrustning som finns tillgänglig, t.ex. EPIRB, SART, nödbloss

OVER

- Släpp sändknappen och vänta på svar
- Fortsätt lyssna på kanal 16
- Upprepa meddelandet om du inte hör något svar

Manuell hantering av last

Innan du lyfter eller flyttar något tungt föremål, tänk efter om det kan göras med mekaniska hjälpmedel som till exempel kran, hissblock, vagn eller liknande. Om föremålet måste lyftas manuellt, följ anvisningarna nedan.

Behöver du **HJÄLP** med föremålet? **TA BORT** eventuella hinder längs den väg du tänker ta

FÖTTER ISÄR

SÄTT NED FÖREMÅLET ändra sedan dess position

- Håll föremålet i ett stadigt grepp
- Håll det nära bälten
- Undvik att vrida eller luta dig
- Håll huvudet upprätt
- Axlar och höfter i samma riktning
- Titta framåt, inte ner på föremålet när det väl hålls säkert

Lyft eller hantera aldrig **MER ÄN DU ENKELT KAN KLARA!**

Maskinrum

Utrymme är något som det är ont om på varje fiskefartyg. Därför är det mycket viktigt att hålla maskinrummet i god ordning för säkra arbetsförhållanden och säker ingång och utgång. Maskinrum kan vara bemannade eller obemannade. Meddela vakthavande innan du går in i ett obemannat maskinrum och omedelbart efter att du lämnat det. Se till att regelbundna kontroller görs i maskinrummet och på utrustningen.

TILLTRÄDE TILL MASKINRUMMET

- Stegar ska vara i gott skick med säkra handtag
- Gå alltid baklänges nedför en maskinrumsstege.
- Förvara aldrig oljefat av plast eller skräp nedanför stegen eftersom de utgör en brand- och fallfara.
- Håll gångar fria och i god ordning.
- Maskinrummets däcksplåtar och trallor ska sitta fast
- Handtag och skyddsräcken ska sitta ordentligt fast och skydda mot fall in mot farliga roterade maskindelar.

FLYKTVÄGAR

- Alla utgångar och flyktvägar ska kontrolleras regelbundet så att de hålls fria.
- Hakar och gångjärn på flyktluckor måste prövas och kontrolleras så de går att öppna.
- Se till att inget hindrar en flyktlucka att öppnas upp mot däck.
- Se till att eventuell låsutrustning för användning i hamn tas bort när fartyget är bemannat.

HYGIEN

- Använd lämplig personlig skyddsutrustning som t.ex. öron-, ögon-, huvud-, fot- och handskydd (obligatoriska skyltar).
- Använd handrengöringstvål och skyddskrämer för hudvård och förebygg hudåkommor.
- Torka upp spilld olja omedelbart för att förhindra halkolyckor eller brand.
- Alla lösa föremål måste stuvats säkert och skyddat.
- Fäst alla dörrar och luckor säkert så att de inte svänger upp.
- Sätt upp skyltar och anslag på tydlig plats.

BULLER

- När maskinerna är i gång ska du alltid använda hörselskydd för att förhindra hörselskador.

LARM

- Lär dig hur alla larm/signaler som är aktuella för maskinrummet låter och vad de betyder.
- Kontrollera larmen regelbundet.
Se till att larmen kan höras över normalt maskinbuller och hörselskydd.

BELYSNING

- Alla arbetsområden ska vara försedda med tillräcklig belysning, inbegripet gångar och områden bakom maskiner där underhåll måste utföras.
- Prova nödbelysningen regelbundet.

HUVUDUTRYMME

- Varningar ska placeras ut på lågt hängande rörledning.
- Försiktighet ska iakttas när man går omkring för att förhindra huvud- och halsskador.
- Rör och skarpa kanter ska klädas in för att förhindra personskador.
- Rörliga maskindelar och heta ytor
- Rörliga eller roterande maskindelar måste skärmas av för att förhindra oavsiktlig kontakt.
- Placera om alla maskinskräms efter avslutat arbete och före start av maskinen.
- Heta ytor och rör ska skärmas av eller isoleras.
- Kom ihåg att maskiner kan startas på avstånd eller automatiskt.

ELEKTRISKT

- Före arbete på elektrisk utrustning ska utrustningen alltid isoleras, säkringar tas ut, utrustningen spärras och varningsskyltar hängas upp.
- Batterier ska finnas i en batterilåda med ventilrör monterat ovanpå lådan, vilket sedan fortsätter utanför däck.
- Använd 24V handlyktor för inspektion.

NÖDSITUATIONER I MASKINRUM

Översvämning

- Kontrollera slagvattenlarmen regelbundet.
- Kontrollera regelbundet alla vattenledningar på säkerhet och skick.
- Kontrollera slagvattenrör och ventiler och stäng ventilerna när de inte används.
- Se till att havsvattenventilen till slagvattenpumpen är avstängd.
- Öva på hantering av översvämning.

BRAND

- Utför brandövningar.
- Om det finns ett fast brandbekämpningssystem installerat, lär dig hur det fungerar.

KYLMEDELSLÄCKAGE

- Lär dig hur man isolerar ett kylmedelsläckage.
- Kylmedel kan orsaka andnöd och kvävning.

Kabyss

Kabyssen är gemensamhetsutrymmet ombord på en trålare och är en mycket livlig plats med många risker som t.ex. brand, brännskador, skållskador, halknings- och fallskador samt eventuellt matförgiftning.

FÖREBYGGANDE

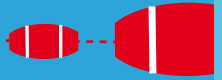
- Matlagning på gasspis: försiktighet måste iakttas vid matlagning på öppna gasplattor.
- Häng aldrig kläder eller trasor på tork ovanför plattan.
- Lämna aldrig en spis utan uppsikt.
- Gasflaskor ska aldrig förvaras i kabyssen utan i ett välventilerat utrymme eller ute på däck. Se till att reglagen är avstängda när gasapparater inte används. Gas är tyngre än luft och samlas därför längs kabyssgolvet eller längre ner i fartyget.
- Se till att spisen är försedd med skyddsräcken runt om och hindra dessutom kastruller från att glida med hjälp av slingerräck och skärmar.

- Lär dig var brandfiltar och brandsläckare är placerade och hur de ska användas.
- Brandsläckarna i kabyssen får inte vara av vattentyp.
- Använd aldrig en spånlåda ombord på ett fiskefartyg.
- Häll aldrig vatten på varmt fett, vattnet omvandlas då till ånga i en explosion och stänker fett ut från pannan. Det kan medföra brännsår.
- Använd bara halkskyddsmattor på kabyssgolvet.
- Elektrisk utrustning måste vara i perfekt skick och fel måste åtgärdas omedelbart.
- Använd ugnsvantar för att ta ut varma pannor ur ugnen.
- Använd inget annat än konservöppnare för att öppna konservburkar med.

KNIVAR

- Håll alla knivar, hackor och sågar skarpa och rena.
- Kontrollera att handtagen är säkra och fettfria.
- Förvara i ett ställ eller en särskild låda.
- Lämna dem aldrig på bänkar eller under vatten i diskhoar där knivbladen inte syns.

HYGIEN

- Tvätta alltid händerna innan du börjar laga eller äta mat
- Tillagad mat ska förvaras i ett kylskåp
- Ordning och renlighet måste vara ytterst noggrann för att undvika förekomsten av djur (råttor, möss) eller insekter (flugor, kackerlackor) som kan skada maten eller riskera besättningens hälsa. Deponering av köksavfall i hamn.
- Kylrum måste vara försedda med öppningsanordningar och larm som kan aktiveras inifrån. Personer som går in i sådana måste vara tillräckligt bekanta med dem så att de kan hitta dörren eller larmet i mörker.

Missbruk av alkohol, läkemedel och droger ombord på ett fiskefartyg kan medföra allvarliga problem. Det är olagligt att ta ombord droger på ett fiskefartyg och innehav eller användning får inte tolereras eller tillåtas ombord. Om det är tillåtet att ta ombord alkohol ska bestämmelser införas om tillgång och förtäring.

ANVÄNDNING AV ALKOHOL OCH DROGER PÅVERKAR

- förmågan att fatta bra beslut
- koordinationsförmågan
- motorisk kontroll och bedömning
- koncentration och vakenhet

KONTROLL AV ALKOHOL, LÄKEMEDEL OCH DROGER

- För inte ombord olagliga droger
- Använd inte olagliga droger ombord
- Om alkohol är tillåtet ombord, drick inte för mycket eller för nära den tidpunkt du måste vara klar att arbeta
- Arbeta inte på maskinerna eller ta en vakt om du är påverkad av droger eller alkohol.

TRÖTTHET

- Extrem fysisk eller mental trötthet kan hindra dig från att utföra ditt arbete på ett korrekt och säkert sätt och kan därför medföra att du riskerar både ditt eget och övriga

FÖREBYGGANDE AV EXTREM TRÖTTHET

- Se till att alla i besättningen har lämpliga viloperioder
- Se till att nattvakten får olika aktiviteter att utföra så att de håller vaksamheten uppe
- Installera vaktalarm om det anses nödvändigt

ETIKETTERNA HAR NÅGOT ATT SÄGA! LÄS ETIKETTEN FÖR HÄLSANS OCH SÄKERHETENS SKULL

Kemikalier används i vardagliga material som t.ex. bränsle, olja, detergenter, målarfärg, bindemedel, blekmedel, rengöringsmedel och desinfektionsmedel. De är viktiga för vardagsysslorna men kan vara farliga också.

Om de inte används rätt så kan de:

- börja brinna
- orsaka brännskador
- skada din hälsa
- medföra skador på miljön

RISKVARNINGAR

 E - Explosive	 O - Oxidising	 F+ - Extremely Flammable	 F - Highly Flammable	 T+ - Very Toxic
 T - Toxic	 Xn - Harmful	 C - Corrosive	 Xi - Irritant	 Dangerous for the Environment

För mer information om ett visst kemiskt ämne, beställ ett säkerhetsdatablad (SDS) från leverantören. På säkerhetsdatabladet hittar du mer teknisk och detaljerad information om ämnet och hur det ska användas på ett säkert sätt, t.ex. angående förvaring, brandförebyggande, första hjälpen, personlig skyddsutrustning, avfallsdeponering, osv.
Kom ihåg! DEPONERA TOMMA BEHÅLLARE PÅ ETT SÄKERT SÄTT

Säkerhetsskyltar och signaler

Säkerhetsskyltar används ombord för att hjälpa dig fatta bra och säkra beslut och upplysa dig om säkerhetsrelaterade frågor. Syftet med signaler och larm är att påkalla uppmärksamhet för något som innebär risker.

SKYLRTARNA DELAS UPP I GRUPPER: EINGETEILT :

SKYLTT	GRUPP	EXEMPEL PÅ ANVÄNDNING
	Förbudsskyltar	Stoppsskyltar Förbudsskyltar (tillträde förbjudet) Nödstoppsanordningar
	Varnings- eller riskskyltar	Identifikation av faror (heta ytor, brand, explosion, elektricitet, kemiska risker, osv.) Identifikation av trappsteg, farliga passager, hinder
	Påbudsskyltar	Skyldighet att använda personlig skyddsutrustning såsom hörselskydd
	Nödskyltar	Identifikation av flyktvägar och nödutgångar Samlingspunkter, säkerhetsduschar, förbandsstationer och räddningspunkter
	Brandutrustnings-skyltar	Skyltar för brandbekämpningsutrustning

Vid strömavbrott anges flyktvägar med självlysande skyltar som visar vägen vid en evakuering.

SE EXEMPEL PÅ SKYLTTAR FÖR EVAKUERING, BRAND OCH SÄKERHET OMBORD PÅ FARTYG.

LÄR DIG DE SÄKERHETSSKYLTTAR SOM ANVÄNDS OMBORD PÅ DITT FARTYG!

INSTRUKTIONSSKYLTLAR

Se upp! Kontrollera alltid din tolkning av skyltar på manöverorgan för rörelse- eller vridningsriktning på kranar eller maskiner innan de används.

SIGNALER FÖR ATT PÅKALLA UPPMÄRKSAMHET

LIFE SAVING SIGNALS

To be used by Ships, Aircraft or Persons in Distress, when communicating with life-saving stations, maritime rescue units and aircraft engaged in search and rescue operations.

Search and Rescue Unit Replies

You **have** been seen, assistance will be given as soon as possible.

Change smoke flare
Three white star signals or three light and sound flashes. Flash at approximately 4 minute intervals.

Shore to Ship Signals

Safe to land here

Vertical waving of both arms, white flag, light or flare.
Landing here is dangerous. Additional signals mean: (Later landing in direction indicated).

Message signal by light or sound:
 1. (Landing in direction indicated)
 2. (Landing to the right of your current heading)
 3. (Land to the left of your current heading)

Surface to Air Signals

Message	ICAO/IMO Signal
Request assistance	
Request medical assistance	
Yes or negative	
Yes or affirmative	
Proceeding in this direction	

Note: Use international Code of Signals for more details or refer to the sailing book for signals in the light or ground transmission code book or refer to the Air Handbook.

Air to Surface Replies

Message Understood

Wave wings
Flashing landing or navigation lights on ground flare
Message signal by light

Message Not Understood - Repeat

Circling
Message signal by light

Air to Surface Direction Signals

Sequence of 3 manoeuvres meaning proceed to this direction:

- Sternward or headward
- Starboard or port
- Upward or downward

Your assistance is no longer required.

Note: Use the international Code of Signals for more details or refer to the sailing book for signals in the light or ground transmission code book or refer to the Air Handbook.

Surface to Air Replies

Message Understood - I will comply

Wave wings
Message signal by light
Check & answering signal: "Shine up"

I am unable to comply

Circling
Message signal by light
International Flag "N"

DIRIGERING AV VINSCHAR ELLER KRANAR

Starta

Stanna

Slut

Höj

Sänk

Avstånd vertikalt

Rör framåt

Rör bakåt

Höger

Vänster

Avstånd horisontalt

Fara

40
41

Riskbedömning

Fartygsägare och anställda ska utvärdera säkerhets- och hälsorisker och vidta åtgärder för att förbättra skyddet för arbetstagarna inom ramen för en process som kallas riskbedömning. Den processen kan delas upp i ett antal steg. Syftet med riskbedömningen är att hjälpa dig, som ägare/operatör, att ange områden eller verksamheter som kan innebära en hälso- eller säkerhetsrisk för andra. Den hjälper dig besluta om rimliga förbättringar eller försiktighetsåtgärder kan vidtas. Riskbedömning är inte bara en pappersövning, det är din egen säkerhetskontroll.

DET ÄR INTE ETT TEST AV "HUR SÄKERT ÄR DITT FARTYG?"

FÖRKLARING TILL TERMER

Fara	Allt som kan orsaka skada.
Risk	Möjlighet att skada inträffar.
Olycka	En oavsiktlig händelse som medför skada på person, utrustning eller miljö, egendomsskada eller produktförlust.

5 VIKTIGA STEG MOT RISKBEDÖMNING

STEG 1: Sök faror ombord på ditt fartyg

- 🔴 Gå runt och skriv en lista över alla faror ombord
- 🔴 Engagera besättningen i identifieringen av faror

STEG 2: Avgör vem som kan bli skadad och hur

- 🔴 tänk på besättningsmedlemmar som : maskinist, matros, unga och oerfarna arbetare, personer som arbetar ensamma

STEG 3: Utvärdera riskerna och avgör om de försiktighetsåtgärder som redan vidtagits är tillräckliga eller om ytterligare åtgärder ska vidtas, rådgör med besättningen och fundera över om kontrollerna:

- 🔴 uppfyller standardkrav eller eventuella nationella lagar
- 🔴 överensstämmer med erkänd branschstandard
- 🔴 återspeglar bra praxis
- 🔴 minskar farornas risker i möjligaste mån

STEG 4: Skriv ned

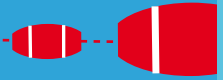
- 🔴 Riskbedömningen måste vara skriftlig och
- 🔴 vidarebefordras till alla besättningsmedlemmar

STEG 5: Granska din bedömning och ompröva den om det behövs

- 🔴 minst en gång om året eller vid förändring
- 🔴 efter ändring i procedur, utrustning eller arbetssystem

Följ dessa steg för varje fara som anges i steg 1

GÖR DET INTE FÖR KOMPLICERAT !!!

EN RISKBEDÖMNING ÄR EN EU-SKYLDIGHET PÅ ALLA ARBETSPLATSER, INKLUSIVE FISKE. RISKBEDÖMNINGEN MÅSTE VARA UTFÖRD I SKRIFT OCH DET FINNS MÅNGA FORMULÄR FÖR DETTA.

Resultatet av riskbedömningen ska ge dig ett säkert arbetssystem och hjälpa dig ange behoven för utbildning och användningen av personlig skyddsutrustning.

NAMNUPPGIFTER	RISKBEDÖMNING	RISKGRANSKNING
Namn	Av	Datum
Registreringsnr	Datum	
Längd	Underskrift	

STEG 1	STEG 2	STEG 3
Ange viktiga faror här	Ange personer eller grupper av personer som är utsatta för risk	Ange inrättade kontroller. Ange ytterligare kontroller som eventuellt behövs och övriga åtgärder att vidta.
Exempel: Falla överbord	Besättningsmedlem	1 Arbeta säkert på däck 2 Använd personlig flytutrustning på däck 3 Luta dig inte över relingen vid arbete i närheten av denna 4 Använd säkerhetslina om du arbetar/sträcker dig över relingen 5 Använd säkerhetslina vid arbete på höjd

SE FÖLJANDE WEBBPLATS FÖR YTTRELLIGARE INFORMATION PÅ DITT EGET SPRÅK

- «EU Risk Assessment Essentials» och EU:s faktablad 38 om fiske:

Europeiska arbetsmiljöbyrån
<http://osha.europa.eu>

Olycksrapportering

Alla olyckor och skador måste registreras i fartygets loggbok eller i en särskild olycksjournal. Olyckor måste rapporteras så snart som möjligt och ska innehålla relevant information enligt listan nedan. Rapporterna ska skickas på snabbast möjliga sätt, telefon, fax eller e-post, till nationellt regeringsdepartement eller annan behörig nationell myndighet i det land där fartyget är registrerat.

DET ÄR FARTYGSKAPTENENS ANSVAR ATT DOKUMENTERA OCH RAPPORTERA EN OLYCKA

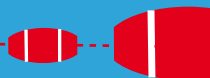
OLYCKOR ELLER HÄNDELSER SOM MÅSTE RAPPORTERAS

- Dödsfall eller sjukdom
- Arbetsplatsolycka, större eller allvarlig
- Olyckstillbud
- Fartygsdefekt
- Fartygskollision
- Grundstötning
- Fartygsbrand

INFORMATION SOM BEHÖVS I RAPPORTER

En första olycksrapport ska innehålla så mycket som möjligt av följande:

- fartygsnamn och IMO, officiellt eller fiskefartygsnummer
- ägares namn och adress
- namn på kapten eller ansvarig person
- datum och klockslag för olyckan
- avgångsort och destinationsort
- latitud och longitud eller geografisk position där olyckan inträffade
- del av fartyget där olyckan inträffade, om det var ombord
- väderförhållanden
- namn och registrerad hemmahamn för eventuellt annat inblandat fartyg
- antal personer som dödats eller skadats samt deras namn, adresser och kön
- sammanfattning av olyckan, inklusive serie av händelser som ledde fram till olyckan
- de materiella skadornas omfattning och uppgift om huruvida olyckan förorsakat förorening eller navigationsfara

STÖRRE YRKESSKADA KAN VARA NÅGOT AV FÖLJANDE:

- fraktur
- förlust av kroppsdel
- axel, höft, knä eller ryggrad ur led
- förlust av synförmåga (tillfällig eller permanent)
- penetrationskada i ögat
- annan skada:
 - som leder till hypotermi eller medvetslöshet
 - som kräver återupplivning
 - som kräver intagning på sjukhus eller liknande i över 24 timmar
 - som, till sjöss, kräver sängliggande i över 24 timmar

«Allvarlig yrkesskada» är en skada som drabbar en person ombord på ett fiskefartyg och som medför:

- arbetsoduglighet i över tre på varandra följande dagar, utöver olycksdagen
eller
- att den berörda personen sätts iland.

EUROPEISKA INSTITUTIONER OCH ORGANISATIONER

- Europeiska unionen
<http://europa.eu>
- EUR-LEX (Europeisk lagstiftning)
<http://eur-lex.europa.eu>
- Europeiska arbetsmiljöbyrån
<http://osha.europa.eu>
- REFOPE • REFOPE (europeiskt nätverk för fiskeriutbildning och sysselsättning)
www.refope.org
- Europeche (sammanslutning av nationella branschorganisationer för fiskeriföretag inom EU)
www.europeche.org
- COGECA (allmänna kommittén för samarbete i jordbruksfrågor)
www.copa-cogeca.be
- Europeiska transportarbetarfederationen (ETF)
www.etf-europe.org

INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

- Internationella arbetsorganisationen (ILO)
www.ilo.org
- Världshälsoorganisationen (WHO)
www.who.int
- Internationella sjöfartsorganisationen (IMO)
www.imo.org
- FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO)
www.fao.org

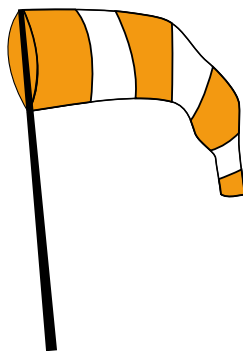
Denna handbok kan laddas ned gratis på olika språk från följande webbplatser:

<http://www.europeche.org>

<http://www.etf-europe.org>

<http://www.refope.org>

Tveka inte att dela med dig av dina kommentarer så att vi kan förbättra denna handbok i kommande utgåvor: europeche@europeche.org
Vi hoppas att du tycker handboken varit upplysande och nyttig.
Francisca Martinez Toledo
Projektledare
Europêche

Anmärkningar

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Europeisk handbok för

Förebyggande av olyckor till sjöss och fiskares säkerhet

Berechja

Fiskeriets
Arbejds miljøråd

Vi vill tacka alla som hjälpt till att utarbeta detta dokument och särskilt den irländska fiskeristyrelsen (BIM)

www.bim.ie

Layout

www.xlsgraphic.com

Illustrationer

Véronique Hariga
www.hariga.be

